

Postnina plačana v gotovini

N * A * Š * A
ZVEZDA

X.

1940 - 1941

Samo 9 din

Dijaški kongregacijski koledarček

Naroči ga v upravi „Naše Zvezde“, Ljubljana, Streliška ul. 12-II
Dobiš ga pa tudi po knjigarnah in pri poverjenikih

Misli o kongregaciji

Marijina kongregacija je šola, v kateri se člani uče gorečega verskega življenja in apostolskega zglednega dela. Kongregacija zori najplemenitejše sadove v čast in slavo božjo in zveličanje duš.

Gregorij XIII.

Marijine kongregacije so odlične šole krščanske pobožnosti in najbolj varne zavetnice mladostne nedolžnosti.

Leon XIII.

Kongregacije so mi sladkost v vseh bridkostih. Od njih pričakujemo vse dobro in vso moč katoliške Cerkve za prihodnost; pri-
nesejo naj molitvenega duha v vsa katoliška društva.

Pij X.

Marijine kongregacije poznamo prav dobro. Imeli smo srečo, da smo jih osebno spoznali in jih začeli ceniti; bili smo priča, koliko dobrega prinašajo posameznikom, družinam in celim narodom.

Pij XI.

Papeža zelo veseli in globoko tolaži, da versko življenje med ljubljenskimi Slovenci tako cvete in da si prizadevajo, kako bi ga bolj in bolj poglobili s pobožnostjo do presvetega Srca Jezusovega, z Marijinimi kongregacijami in katoliško akcijo.

Pij XII.

Veseli moramo biti Marijinih kongregacij. Kako plemeniti bodo vsi njih udje, ako žive po pravilih in hodijo skozi življenje pod varstvom premogočne Matere božje! Naj se kongregacije množe in razcvitajo v časni in večni blagor milega slovenskega naroda!

Nadžkoj dr. Anton Jeglič.

Iz kongregacij pričakujem rod, ki katoliško živi in dela. Samo to dvoje, da živite stanovitno nadnaravno življenje iz presvete Evharistije in da v katoliški akciji, v kakršni obliki pač je od škofa ustanovljena v vaši okolici, apostolsko delate. To dvoje pa je tudi vse in višek, do katerega naj dospe vsak resnično katoliški človek.

Škof dr. Gregorij Rožman.

Dragi dijaki kongreganisti! Za življenjske boje iščite moči in pomoči v pogostnem prejetju sv. zakramentov, v veliki ljubezni do presvete Evharistije, v pobožnem češčenju presvetega Srca Jezusovega in v otroški pobožnosti do božje in naše Matere, brezmadežne Device Marije, srednice vseh milosti.

Škof dr. Ivan Tomažič.

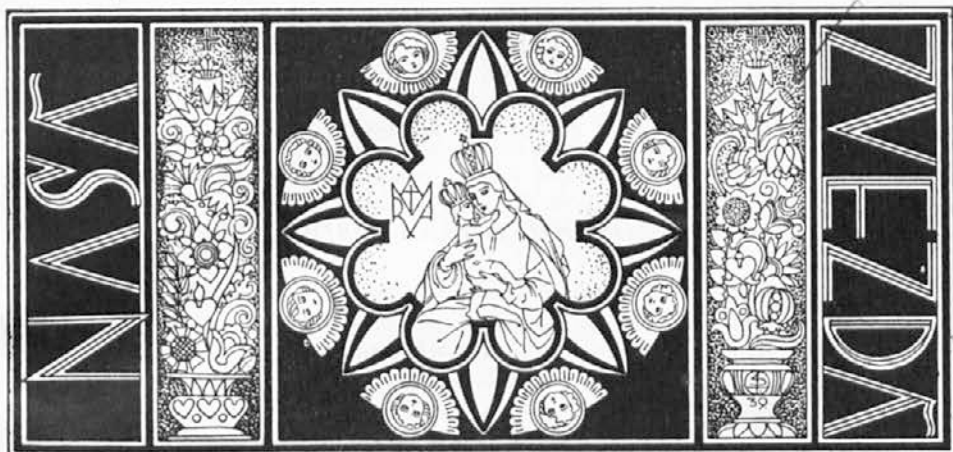
Ovitek hrani za vse leto!

„NAŠA ZVEZDA“ je glasilo slovenskih dijaških kongregacij in verski list za dijake in dijakinje. Izdaja jo Škofijsko vodstvo DMK v Ljubljani. Urejuje jo konzorcij, ki ga vodi prof. dr. V. Fajdiga in predstavlja dr. Tomaž Klinar.

„Naša zvezda“ izhaja 5. in 20. v mesecu na 16 straneh in stane za dijake 12 din, za nedijake 18 din za vse leto.

Naslov uredništva: Ljubljana, Costova 7. Naslov uprave: Ljubljana, Streliška 12-II.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani (Jože Kramarič).

LETO X.

V LJUBLJANI 20. SEPTEMBRA 1940

ŠTEV. 1.

I 54651

V deseto leto

Ali je mogoče, da ta mala in mlada zvezdica že deseto leto prižiga lučke tople ljubezni do Marije in do vsega božjega v srcih plemenitih fantov in deklet? Tako je. Njeno poslanstvo se je začelo takrat, ko so nam voditelji hoteli dati še več idealizma, še več kamnov-vodnikov ob poti življenja. Hvala jim za to lepo misel. »Naša zvezda« je razlivala svojo luč in mnogo jih je bilo, ki prav zaradi nje niso ostali v temi, ampak so prišli k luči.

Ali ima danes tak list še pravico in dolžnost svetiti in voditi? Rad bi slišal odgovore vaših mladih src, ki bi na noben način ne pustila »Zvezdi«, da ugasne. Vseč vam je bilo, ali ne, da je vedno spoštovala pravice vaših mladih dni, vseč, da je znala čutiti, kaj potrebujete in po čem hrepenite. Kongreganistom vam je govorila o Mariji, v kateri ste resnično in po posnemanju gledali utelešenega samega Boga. Ali je kdo med vami, ki meni, da nam je v tej težki in žalostni dobi odveč bogopodobnost, kakršne nas tako ljubeznivo uči Marija?

Vodila vas je skozi tako boleče zmede in zmote modernega človeka varno do tistega miru, ki mu pravimo Kristus, naš Bog in naše vse. Povejte, če niste res v »Zvezdi« našli polno odgovorov na nemirna vprašanja svoje duše, svojih tovarišev in tovarišic, sveta, ki vas obdaja? Kdo ne bi bil vesel še za naprej takega prijatelja in spremljevalca? O, da bi po njem še v mnogih mladih dušah raslo življenje božje milosti, to edino potrebno!

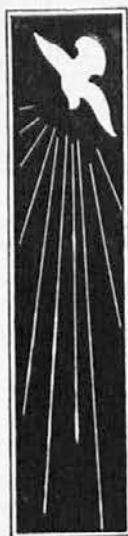
Ali je bila sebična ta zvezdica? Ali ni vsak čas kazala poti tja, kjer je temelj in steber resnice, tja, kjer nezmotno vodi Cerkev božjo drugi Peter — papež? Saj res v nikomer drugem ni zveličanja kakor v katoliški Cerkvi, ki je med nami živeči Kristus. Zato se hočemo še naprej ob tem skrivnostno med nami navzočemu Bogu učiti prave resnice, prave dobrote in prave lepote.

»V veri in ljubezni eno«, tako je zapisala lani »Naša zvezda« maturantom v slovo. Naj po tem programu še dolgo družijo vse, kar je med slovenskim dijaštvom vernega in plemenitega.

Kaj torej? Če vprašate po vsebini našega idealizma, bomo odgovorili: Marija. In če vprašujete po cilju, h kateremu teži vse naše delo, bomo rekli: Kristus. Če vas zanima pot, po kateri hočemo hoditi, vam bomo pokazali Cerkev. Vez pa, ki nas bo vse družila, je ljubezen. Kdo nam bo pri tem pomagal? »Naša zvezda« že deseto leto.

Francè Oblak

Blagoslovi nas, Gospod!

Ozri se, Gospod, zdaj na naše grede,
ki so na novo preorane in upajo v
Tvojo roko, da jih poseje s semenom
svoje blagodarnosti!
Od bujno žarečega poletnega sonca so
razpaljene in žejno puhti iz njih.
Na njih je še živa pesem vriska,
srce še vedno poje in oko mežika v soncu.
Zdaj, Gospod, čakamo nate.
Ozri se na nas, ki Te pričakujemo
s praznimi rokami, brez Tebe ubogi...
Razprosti svojo roko, od vzhoda do
zahoda in posej naša polja s semenom,
iz katerega bo vzklilo polno
klasje, ki bo zorelo v soncu naših
mladostnih dni...!
Gospod, daj nam obilnega blagoslova
za to našo pot, da Ti bomo
peli visoko pesem ob obilni žetvi
našega delu!

Kaj mislite o sedanji mladini?

(Razgovor s kardinalom Verdierom.)

Velike upe stavim vanjo. Na splošno podaja dokaze vztrajnosti, odkritosti, poguma in nadnaravne, iz pokorščine izvirajoče discipline, vse, česar rodovi pred svetovno vojno niso poznali v tako veliki meri. Res je, da je telesna kultura in šport nevaren, če postane premočen, zopet pa more dobro vplivati na značaj. Višina duha hitro upade pri pretirani telesni kulturi. Tudi notranje duhovno življenje in udeležba pri bogočastnih opravilih bi mogla trpeti, kar bi brez dvoma občutila družina in župnija. Naj mladina le goji šport, toda v tisti pravi meri, da bo v korist življenju duha in duše. Kakšen je po Vašem mnenju odziv sedanje mladine na sodobna vprašanja?

Naša mladina se ne izgublja več v bizantinskih razpravljanjih. Gre naravnost k cilju. Želi si velikih in močnih trditev. Nad scientizmom je razočarana. Vrača se v Cerkev in s Petrom ponavlja: »H komu drugemu naj gremo? Samo ti imaš besede večnega življenja.« Želi, da jo vzgajamo bolj ustvarjajoče in ne same polemike. Rada se bo pomudila pri jasno poudarjeni poti, ne ljubi pa brezplodnih prepirrov. Vse to pa so zelo ugodna tla za neprisiljeno iskrenost in velikodušnost, za željo po apostolskem delu.

ki ga dokazuje globlje versko življenje in dejstvo, da si izbira idealne poklice.

Paziti pa je treba, da bo ta požrtvovalnost tudi umsko zelo dobro utemeljena. Nikakor mladina ne sme biti zadovoljna z majhno versko izobrazbo, ki bi vedno igrala samo drugotno vlogo. Lepa gibanja ne zadostujejo. Ne pozabimo na apostolovo opozorilo, da je naša pokorščina Bogu na razumu temelječa. Treba bo, da bo naša izobrazba vedno globlja, bolj jasna in prilagoden čas, da bo toliko bolj opravičila našo vero in jo tudi znala braniti. Na tak način bo naša mladina dobro prestala notranje boje in zunanje napade.

Mislite, da bo tako oblikovana mladina rodila bogate sadove za apostolat?

Brez dvoma. Iz mojih besedi ste mogli razbrati, da je treba vsakemu mladinskemu gibanju pustiti njegov poseben značaj, njegove metode, njegovo svojsko življenje. Gibanja naj bodo stanovsko razčlenjena, da bodo odgovarjala različnim značajem in različnim potrebam, vendar pa naj med seboj ohranjajo tisto potrebno vez in edinost, za katero je sicer odgovorna cerkvena oblast, kakor hoče to doseči tudi organizacija KA, ki je res ena zaradi cilja, toda circumdata varietate, obdana od različnosti.

F. S. Finžgar

0 zlati narodni valuti

»Nekega dne je stal zoprnik Satan pred Gospodom. Temu je Gospod rekel: Od kod prihajaš? — On pa je odgovoril in rekel: Klatil sem se po zemlji in jo obhodil...«

Kadar berem tole v Jobovi knjigi, se mi vsiljuje ironija, češ da si je tudi klativitez Satan privoščil počitnice. Toda Jobova zgodba dokazuje, da si jih ni. Zvest je bil staremu načelu, da se sme in mora vsak oddahnuti, toda tudi oddih mora biti bogat sadov.

In sedaj vas že slišim vse te mlade, žive in razposajene tiče, kako mi posmehljivo pomežikujete in mi očitate: Stari godrnjač. Laudator temporis acti! — Ne kliči mrličev! Ne stelji pred nas že omlačene slame, da bi mahali še mi s cepci po praznih otepih. Nam se hoče življenja, hitrega življenja. — Tempo! Tempo! Kdo bi se vozil danes s krevsajočim kljusetom, ko drči avto in frči avion.

Prav, vi mladi klativitezi! Zoprnik je tudi pohajkoval po zemlji pa imel presneto bistro oko. Do dna je pretuhtaval ljudi in dejanja. Nobena stvar mu ni ušla — zato je bilo tudi njegovo potepanje bogato sadov — v borbi zoper človeka — preprostega, pravičnega in bogaboječega.

Kaj je vam razodel počitniški oddih, ne vem. Morda mnogo, morda malo, morda nič. Ne izprašujem. Ne sedim za katedrom. Vem pa o sebi, da v počitnicah nisem bil truden praznega hrupa. Naletel sem na marsikaj. Mnogo je bilo lepega, zelo lepega, dokaj tudi neljubega in žalostnega.

Bodi tema! Kino vrzi na platno, da vidimo!

Videl sem dijaka, ne enega, ki je stal med delavci zidarji. Saj ni stal. Iz globoke jame je metal z lopato ilovico. Po prsih so mu tekli curki potu. Suhe mišice na rokah so mu bile napete kot tetive. Dijak-težak! Po klobuku sem segel in se mu odkril. On ni vedel, da sem se njemu. Postal sem pri gospodarju. Ta mi je razložil: »Revne vdove sin je. Za knjige in čevlje si hoče zaslužiti.«

Pozdravljen, nepoznani, še enkrat! Moško gledaš življenju v hinavski obraz. Pred zlatim teletom ne boš nikoli uklonil tilnika!

In spet sem videl dijaka v vrsti fantov-koscev. Od ranega jutra do poznega večera se mu je bliskala kosa v žuljavi roki. Ves je dišal po travi in senu in ljubi materi zemlji, naši slovenski zemlji. Pozdravljen in pohvaljen, ki si se ves prisestal na grudi naše zemlje! Nikoli ji ne boš izdajalec!

In videl sem dijaka meščanske krvi, ki je prebival na kmetih. V njem ni bilo prav nič lene gospodične. Kar je prijel, je poprijel, kakor se spodobi: bilo toporišče sekire, bil recelj žage, bile grablje ..., da, tudi na kolena je šel in prijel za krtačo, da je umival pod namesto bolehnne žene, svoje sorodnice.

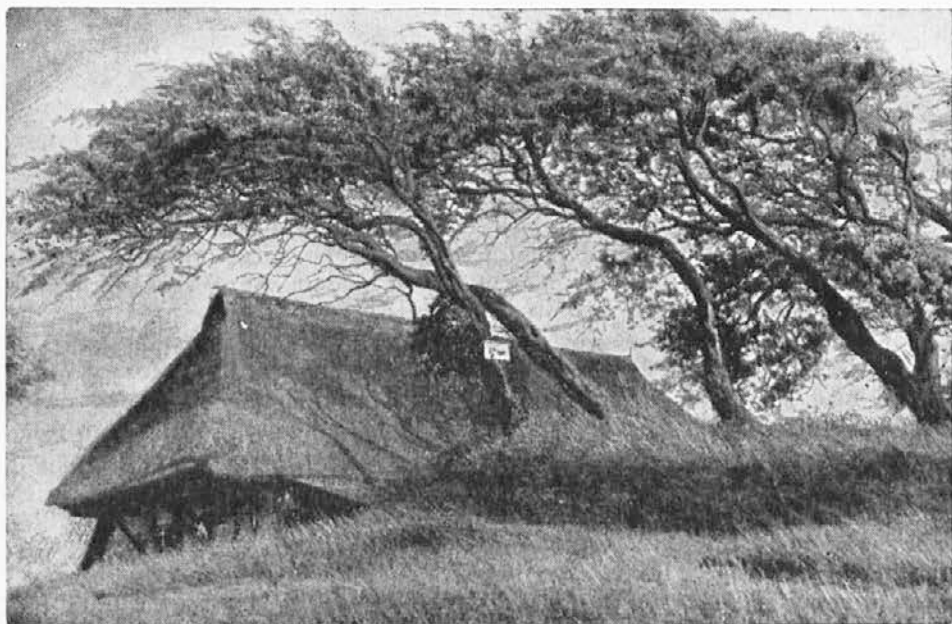
Pozdravljen! Ne boš iskal že odrasel še plenit zase, pa naj velja, da si s sekiro presekaš gaz v življenje. Prepričan sem, da si jo tudi boš.

Videl sem deklico iz predmestja. Društvo dobrih src jo je poslalo v kmečko domačijo na zrak in tečno hrano.

Družina je sedla za mizo. Dišali so zabeljeni žganci in vonjalo topljeno mleko.

»Brrr — tega že ne bom jedla!«

»Kaj pa bi? Kave ne kuhamo!«

Vihar

»Pri nas imamo jajček, žemljico, z maslom namazano — potlej pa čaj.« Gospodinji je zastala roka na poti od skleda do ust:

»Takooo?« se je čudila prečudni revščini.

Deklica je v dveh dneh ušla zraku in žgancem.

Prepričan sem, da je bila izjema. Toda to so izjeme, ki preklinjajo zlato tele, a se vendar vse smukajo krog njegovega oltarja.

Videl sem v krčmi omizje zares rejenih. In so se izpraševali: Kam je bolje, da pademo? Ali pod tega ali pod onega: na jug, na sever, na vzhod?

Pa je udaril pri sosednji mizi samotni pivec ob mizo: »Sram vas bodi! Fej! Če smo možje, nočemo pod nikogar, nikamor — kvečjemu v grob! Če ste pa malopridni hlapci in sužnji, pojdite lizat parklje zemlje lačnemu teletu, ki mu ponujate svojo svobodno zemljo — zastonj.«

Samotni pivec je udaril še enkrat ob mizo, plačal in šel.

Srce mi je zavriskalo ob taki narodni zavednosti. Možakarji pri mizi so za čas umolknili, nato so začeli govoriti o dosti dobri letini in hvalevrednem dviganju cen za živila.

Kolonije! Sodobna moda, potrebna in nepotrebna, koristna in škodljiva. Polje, vinograd, gora, morje — vse sprejema kolonije. Vse pa pestuje in redi — z redko izjemo — ljudski denar. Prav je, kar je prav. Vse te kolonije so naša mladina. Dajmo ji zdravja — mens sana in corpore sano — da ne bodo izhirano živo breme občestva, marveč delavci, razumni tesarji bodočnosti.

Videl sem kolonijo šotorov. Močni fantje. Pa niso sedli jest in pit pa vstali igrat. V vas so šli in se ponudili k delu pri senu, pri mlačvi, pri hiši, pri popravi kolovoza. In so ljudje rekli: »Lejte si jih! Ti pa ti! Niso gospoda, z nami so!«

Pa mi je prišla na misel že pred leti izrečena beseda odličnega arhitekta, ki je menil: Dajte mi kolonijo fantov in ne veliko podpore. Pa pojdemo v kmečko vas in se je lotimo: Uredili bi pota, vrtove, odpravili vso nesnago, prebelili hiše — ogradili studence; kar je pokvarjenega, bi po duhu in sreči vasi popravili. Tako urejena vas bi bila lahko vzor, da bi jo pokazali komur koli: Glej, slovenska vas!

Videl sem druge kolonije, ki so bile nadloga vasi, celo spotika. Niso nič razumeli, kaj je škoda. Zato hajdi kar skozi travo, zato nad sadje po vrtu; zahotelo se jim je kresa, pa so si privoščili nabrano hosto — suhljad uboge vdove in jo pokurili za svoj kres. Da bi šli daleč po zavrženo hosto, da bi potrebili gozd — kaj še! Da bi si drv nabrali tam, kjer gnijó zaradi oddaljenosti, slabih potov — ne, ne, ne! Mi smo mladina na počitnicah! Igra, zabava, izleti in poležavanje, to je naše. Le dela nikar! Da bi mi narodu kaj vračali, ko nas šola, goji in redi, ne, sedaj ne. Kasneje, ko bomo v dobrih službah... In vendar kriče naše vasi, naše gmajne, naše planine po lahkem, drobnem delu! Vse tako načrtno delo bi mladega človeka približalo zemlji, ga z njo zvezalo — in zato bi jo tudi ljubil. Če bi jo ljubil, bi se zanj tudi žrtvoval. Zvezalo bi ga z delom, da bi mu bilo lenarjenje muka. Zvezalo bi izobraženca z ročnim delavcem — prepad med obema bi ginil.

Priznajmo si odkritosrčno, da se je danes razpasla bolezen med nami: to je beg od grude, beg od družinskega dela. Da tišči vse v šole, to je prav. Treba je danes izobrazbe prav povsod. Ni pa prav, če vse beži pred ročnim delom in zahteva služb v pisarnah in uradih. Seveda je zelo mikavno, od-brenkati nekaj ur v uradu, potem pa v zlato svobodo. Toda beg pred delom, pred vztrajnim delom je pohod naroda v propadanje.

Univ. prof. dr. Salvini mi je pravil: Ko se je šel na Finsko učiti finsčine, je zahajal med ribiče in drvarje, da bi ujel pristni zvok in naglas finskega jezika. Med drvarji je naletel na doktorja filozofije, med ribiči na doktorja prava. Čudil se je. Pa so mu povedali: Mi ne študiramo zato, da bi brezposelni godrnjali in čakali na državne službe. Odvišni se vračamo domov med svoje ljudstvo, da smo z njimi vred delavci, a tudi njegovi voditelji in svetovalci.

Ves svet je občudoval v pretekli vojski nepopisno narodno zavednost in požrtvovalnost Fincev. Zakaj so taki? Ni treba odgovora.

Seveda je nujno, da je vsako delo tudi dostojno plačano. Tudi to je med nami še zamotan gordijski voz, za katerega bo treba pogumne in močne roke, ki ga bo presekala.

Veselje do dela, brez izbirčnosti, pridvo in žilavo delo — to pa je za vsak narod njegova zlata valuta.

Brezdelje je lastnost pijavk in zajedalcev na živem drevesu naroda. Lenoba je naglavni greh pred Bogom in narodom. Brezposelnost delalnih pa je greh občestva in predivo za korobač, s katerim bo občestvo tepeno.

Delo je sveto in priklene z vsemi silami človeka na to ljubo domačo zemljo, na njegovo narodno družino. Iz vsega bo rasla narodna zavednost, iz nje ljubezen do rodu in zemlje in tudi pripravljenost za žrtve.

Zasužnjeno izvoljeno ljudstvo je ob vodah babilonskih obesilo svoje citre na vrbe in nobena struna ni brenkuila: Kako bi peli pesmi Siona na tuji zemlji! In prisegali so: Naj se mi jezik prilepi in prisuši na nebo, če bi kdaj pozabil tebe, Jeruzalem — moja domovina.

To je narodna zavednost, ljubezen do domovine in pripravljenost za žrtve. Samo od tod razumemo, da so si zidali novi Sion tako, da so z eno roko zidali, z drugo vihteli meč v obrambo domovine.

Jože Pogačnik

Drobna pesem

Ladjica plava,
Kristus v njej spava,
vendar živi.

Primi za vesla,
ladjica nesla
te bo v nebo.

Na začetku šolskega leta

Spomladi lahko vidiš kmeta, kako se njegov zamišljeni pogled sprehaja preko tihih brazd, kakor bi hotel vprašati: Kaj neki mi boš letos dalo, moje polje? Toda polje mu mirno odgovarja: Najprej mi povej, kaj boš ti meni dal.

Tudi študent se ob vstopu v novo šolsko dobo zamisli: Kaj neki hrani za me to leto? Novo leto življenja, ki je pred njim, pa ga tiho priganja: Odvisno je od tega, kaj ti misliš meni dati. Prejel boš, kar boš za svoje delo zaslužil... Žel boš, kar boš sejal... (Toth.)

Poslanica lenuhom

Pojdi k mravlji, o lenuh! Oglej si njena pota in uči se modrosti. Nima vodnika in ne nadzornika nad seboj, pa tudi ne kralja, in vendar poleti spravlja svojo hrano, ob žetvi pa znaša, kar bo pozneje uživala.

Doklej boš polegal, lenuh? Kdaj se misliš dvigniti z mehkužnega ležišča? Ti odgovarjaš: samo malo še za spanje in dremanje, samo toliko še, da prekrizam roke.

Toda, glej: pomanjkanje te bo presenetilo kakor oborožen napadalec in revščina bo prišla kakor potnik, ki ga nisi pričakoval.

(Knjiga pregovorov VI, 6—11.)

Kongreganisti-abiturienti!

Vpišite se takoj v akademsko kongregacijo!

Škof dr. Rožman praznuje jubilej

Avgusta letos je minilo deset let, odkar vodi ljubljansko škofijo naslednik velikega dr. Jegliča, prevzvišeni g. dr. Gregorij Rožman. Jubilejnim slavnostim, ki so bile in bodo še prirejene v počastitev tega spomina, se pridružuje tudi verna slovenska dijaška mladina obeh slovenskih škofij, prav posebno pa še vrste kongreganistov in kongreganistinj z iskreno željo in molitvijo, da bi Sveti Duh dajal škofu Rožmanu luči in moči pri vodstvu tega dela katoliške Cerkve še za dolga desetletja.

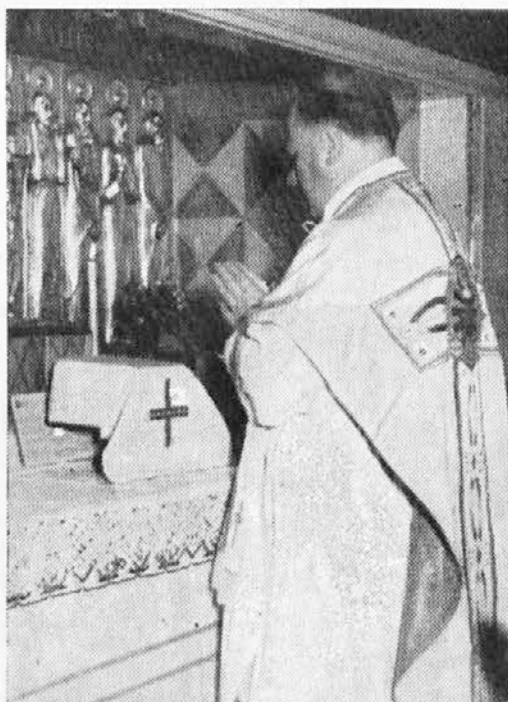
Težko je za božje kraljestvo na zemlji v teh časih. Tudi pri nas je včasih že zelo težko. Toda take čase je ustanovitelj sv. Cerkve Jezus Kristus predvidel, napovedal in kljub temu dejal: »Zaupajte, jaz sem svet premagal« (Jan 16, 33) in še: »Ne boj se, mala čreda, zakaj vaš oče je sklenil dati vam kraljestvo« (Lk 12, 32). Prava božja milost pa je, da v nobenem času od Kristusa naprej niso verniki prepuščeni samim sebi, vedno je zanje pre-skrbljeno s pomočjo »mož, ki jih je Sv. Duh postavil, da vodijo Cerkev božjo« (Apd 20, 28). Ti možje so škofje, ki imajo v svoji škofiji najvišjo učenisko, duhovniško in pastirsko oblast, soodločujejo pa tudi o usodi vse Cerkve božje na zemlji.

Zato kljub velikim težavam, ki jih preživljamo, ne smemo postati katoličani nikdar malodušni. Pogoj naše zmage ali boljše zmagoslavja Kristusove Cerkve pa je v tem, da svojim škofom priznamo vso čast in oblast, ki jo imajo po božjem pravu in ustanovi. Zato verna dijaška mladina izraža ljubljanskemu škofu ob tem jubileju svoje čestitke, mu obljublja svojo molitev, zvestobo in pokorščino v vsem tistem življenju, za katero je postavljen od Boga kot odgovoren njen voditelj.

Naše geslo bodi: vedno tesneje se združimo okrog svojih škofov, pod katerih modrim vodstvom naj bi kraljestvo božje med Slovenci vedno močnejše živelo, se živahno razraslo in bilo kakor mogočen lep cvet v čast Bogu in Mariji.

Molitev vernega dijaštva

Oče naš, kateri si v nebesih, izročamo ti svojo mladost, da bi mogli v vsem življenju služiti brez izdajstva. — Daj nam milosti in poguma, da bomo ohranili svoje duše brez madeža. — Utrdi v naših srcih voljo, da bomo živeli po tvoji volji. — Daj, da bomo vedno in povsod priče za resnico, ki si nam jo izročil, da bi z njo ožarili ves svet. Daj, da bi razumeli daritev

Kristusovo, da bi bili tudi mi pripravljeni za vsako žrtev, ki jo boš zahteval. — Daj, da bi bili vredni misijonskega dela, ki ga moramo vršiti na tovariših in tovarišicah, dela za tvojo luč, za tvojo resnico in za tvojo ljubezen. — Daj, da se bomo počutili bratje in sestre z vsemi tistimi, ki v stanovih in med narodi iščejo kraljestvo pravice. — Daj nam osvajalne vere tvojih apostolov, da bomo bratje in sestre našega Odrešenika.

Poziv Pija XII. k apostolatu

Iz govora predstavnikom KA v Italiji

Grob sv. Petra v Rimu

Pojdite, dragi sinovi in hčere, pojdite k malim, ubogim, trpečim, nesrečnim. Pojdite k vsem, ki jih je zapustil svet. Dvignite jih in ozdravite; potolažite jih, vrnite jim novih moči za življenje. Kako drag jim je v njihovi nesrečni žalosti in samoti brat, ki z njimi plaka in čuti njihovo nesrečo kakor svojo. S kakim veseljem pozdravijo v bolesi prijatelja, čigar roka jih podpira in čigar beseda jih krepi. Ali jim ne prinaša z minljivimi tostranskimi dobrotami tudi neminljivih večnih dobrin?

Pojdite k mladim, ki so kljub svojemu mladostnemu ognju in talentom izpostavljeni težkim nevarnostim in potrebujejo globokih in skrbnih spremljevalcev. Ti mladi so up družin in domovine. Jezus jih je ljubil pred vsemi... Cerkev si iz njih izbira navdušene in velikodušne pomočnike, ki bodo čuvali »skrinjo zaveze« in raznesli blagovest božjo med narode po vsem svetu. Bodite njihovi vzori, učitelji, tvariši! Bodite mladi z mladimi, otroci z otroki! Vse pripe-

ljite h Kristusu, kjer bodo v njegovem objemu občutili božjo ljubezen. Bodite njihovi prijatelji, da jim boste obvarovali cvet čistosti in kreposti in jih mogli naučiti prave Poti, Resnice in Življenja...

Le pogumno v sredo življenja! Zaupajte v Kristusa, ki je premagal svet. Orožje vašega apostolata pa bodi molitev in zgled; oznanjujte tudi z govorjeno in pisano besedo. Bodite ponižni in dobrohotni. Odlikujejo naj vas potrpežljivost, krotkost in velika modrost. Vaša urejena ljubezen naj se poniža k zmotenim, zmoto pa naj odklanja, saj si človeška duša ničesar bolj ne želi kakor resnice.

Brez ideala ne moreš nikamor

Ko je bil Pasteur sprejet v Francosko akademijo, je v nastopnem govoru spregovoril takole: »Veličina človeških dejanj je odvisna od misli, ki jih je spočela. Blagor tistemu, ki nosi v sebi ideal in ga uboga, pa naj bo njegov ideal znanost ali umetnost ali domovina ali evangeljske višine. Iz teh idealov izvirajo velike misli in velika dela. V vseh najdemo odsev Neskončnega.«

Tudi ti moraš imeti pri svojem študiju cilj, ki meče na vse tvoje delo sij plemenitosti. V tem je vir uspešnosti tvojih naporov in pomoč za tvoje vsakdanje delo. Mogoče ti je tak ideal že zasijal, ali pa so se ti posvetili vsaj njegovi prvi obrisi. Francoski pesnik Vigny ga imenuje »misel iz mladosti, ki dozori v moški dobi«. Saj to je v resnici ideal: jasna predstava bodočnosti, svetla misel na cilj, ki ga hočem doseči in na pota, po katerih hočem do njega dospeti; visoka ideja, ki določi način našemu življenju, uredi naše delo, usmerja naša najlepša stremjenja in nam daje vsak dan znova moči, da se temu idealu res približujemo.

Vsak človek je dolžan, da si poišče ideal. Z razumom obdarjenemu bitju ni dovoljeno živeti kar tja v dan in se nikdar ne vprašati, ali grem po poti, za katero sem ustvarjen. V tem oziru je brezbriznost neodpustljiva. Življenje brez ideala je bistveno pomankljivo.

Ravno ta misel na bodočnost označuje plemenite duše. Viktor Hugo je zaklical, ko je bil star 15 let: »Jaz bom Chateaubriand ali pa nič.« Drugi francoski mislec Montalembert si je postavil pri štirinajstih letih za ideal: »Z besedo in peresom hočem braniti Cerkev in njeno svobodo.«

Ko gre za tako važno vprašanje, se nikar ne vdajaj praznim sanjam. Ne izpoveduj, preden nisi dobro premislil. Pretehtaj svoje telesne sile, svojo nadarjenost, svoj značaj, svoja nagnjenja in odvratnosti. Če boš vse dobro premislil, vprašal starše in duhovnika, se posvetoval z drugimi, ki ti hočejo dobro, boš prav našel.

Modro premisli, kaj moreš, toda ne boj se postaviti svoj ideal visoko. Če boš zadovoljen s kako povprečno rešitvijo, se pokažeš malenkostnega in malodušnega. Vsem takim poje pesnik ostro sodbo: »Dajte mi svojih dvajset let, vi, ki jih zapravljate.«

Pasteur je nekoč dejal svojim dijakom: »Prijatelji, naj bo vaša življenjska pot katera koli, cilj si visoko postavite.« Poznejši irski voditelj O'Connell je v mladosti pisal svojemu stricu: »Dva cilja imam pred seboj. Najprej si moram nabrati znanja, potem pa vseh tistih potez, ki bodo naprave iz mene popolnega gentlemana. Za oboje sem silno navdušen, tako da ne čutim napora, ki mi ga to delo nalaga. Narava me sicer ni izredno obdarila, toda z majhnimi stvarmi se na svoji poti ne bom zadovoljeval.« »Visoko smo napeli svoj lok v mladosti. Blagor nam, če smo zadeli,« je zapisal eden največjih francoskih slikarjev Delacroix.

Ko si si ideal končno izbral, ga dolgo opazuj. Daj se prevzeti od njegove luči in toplote. Vkleni ga v kratek stavek, ki si ga boš večkrat ponavljal in ki bo sozvenel s tvojo dušo. Prilagodi ga vsakdanjemu svojemu delu.

Razširite kongregacijski koledarček!

Vaša dolžnost je to!

Ljubi izvoljeni ideal do navdušenja. Ravno to navdušenje ti bo oslajalo težavno pot do njega. Nekoč je pisal Ruskin: »Le s težavo še držim pero in mišljenje mi povzroča silne bolečine. Ali o stvareh, ki jih ljubim, še vedno lahko pišem.«

Trdno bodi odločen, da hočeš uresničiti svoj ideal. Seveda se boš moral vztrajno truditi. Duh te nosi v višine, ali zla nagnjenja narave te vlečejo k zemlji. Včasih bo nastopil vihar, nebo bo brez zvezd in v bolečinah boš moral nadaljevati pot. Toda ne boj se! Naprej! Spotoma si ponavljaj svoje geslo.

Znani Paul Bourget je kot prvi vzrok mahedravosti današnje mladine navedel pomanjkanje pravega zaupanja in vere. Vera je propadla v mladini in zapustila razpoke, skozi katere uhaja vse lepo. Saj res, zakaj pa bi šel v višine, če ne verjamem v najvišje. Ali ne bi bilo bolje živeti udobno življenje brez vseh naporov. Nevera in dvom o vsem sta največja sovražnika zdrave mladosti.

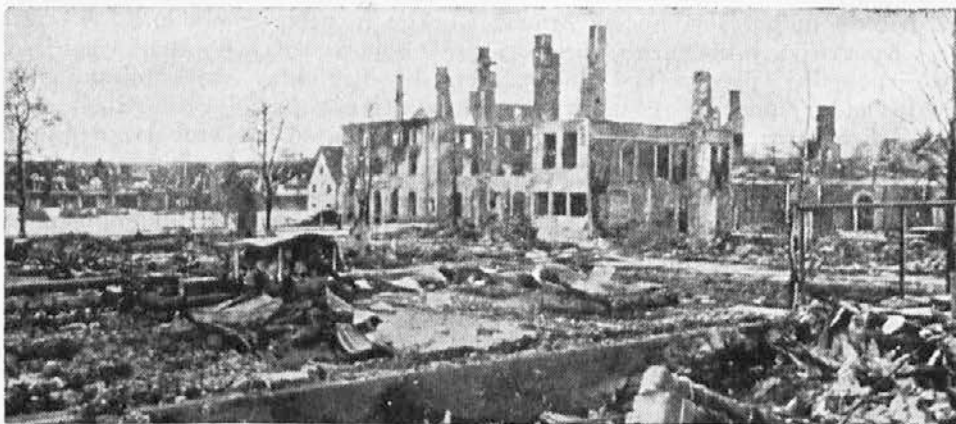
Številke

Neki romunski zgodovinar je nedavno dognal, da je človeštvo od 1964. leta pred Kr. pa do danes imelo samo 290 let mir, 3118 let pa je bilo v vojni.

V istem razdobju se je sklenilo 800 pogodb o »večnem prijateljstvu«, toda večina teh je bila povprečno v dobi šestih mesecev že prekršena z orožjem.

Od zaključka tridesetletne vojne pa do letos je preteklo točno 291 let, izmed teh pa je bilo samo 80 zares mirnih.

V tej dobi je bilo na svetu 44 velikih vojn. To se pravi na 6–7 let miru ena vojna.

Neki profesor zgodovine na univerzi Harvard v Ameriki trdi, da je bilo v toku zadnjih 2500 let 902 mednarodnih in 1615 državljanskih vojn. Največji odstotek teh vojn odpade na »bojevito« 20. stoletje, v katerem je osemkrat več vojn kot v prejšnjih.

Izmed držav, ki so se vojskovale, je na prvem mestu Španija, ki je bila 67% vseh svojih let v vojni z drugimi državami. Nato pride Anglija s 56%, Francija s 50%, Rusija s 46%, Italija s 36% in Nemčija s 26%.

Stari Grki so vodili vojno 57% vse svoje zgodovine, stari Rimljani pa 40%. Pač pa so Zedinjene države porabile za vojskovanje le 14% svojega obstoja. Posledica vseh vojn je bila smrt. Tudi v tem oziru so dognane številke žalostno poučne. V 50 največjih vojnah 16. stoletja so zmagovalci izgubili povprečno po 10%, premaganci pa po 40% svojih vojakov.

Napoleon je moral pustiti na bojnem polju 15% svojih vojakov, ali tisti, ki jih je on premagal, so jih izgubili 20%.

V svetovni vojni je umrlo na bojiščih 8 milijonov ljudi in sicer Avstrija in Nemčija z zavezniki sta jih izgubili 3 milijone, velika antanta pa 5 milijonov. Izračunali so, da je padel vsak osmi vojak.

Bog ve, kako se bodo glasile številke v sedanji svetovni moriji?

Kako že pravi sv. pismo? »Ker me narodi nočejo ubogati, bom poslal nad nje vojske,« pravi Gospod vojnih trum.

C.

Daj nam svoj mir!

»In videl sem, ko je odprlo Jagnje enega izmed sedmerih pečatov...

In ko je odprlo drugi pečat, sem slišal govoriti drugo živo bitje: 'Pridi!' In prišel je drug konj, rdeč kot ogenj; in jezdecu na njem je bilo dano, da je vzel mir z zemlje in da se med seboj moré in dan mu je bil velik meč.« (Jan.: Raz 6. 1, 34).

O, Gospod, zaboljo otrok in mater, zaradi siromašnih in lačnih, zapeljanih in blodnih — daj nam svoj mir!

Zaboljo deklic in ptic nad modrim obzorjem, zaradi sonca in trudne zemlje — daj nam svoj mir!

Zaradi žuljevih rok in potnega čela — daj nam svoj mir!

Zaradi blagosloavljenih rok in zvestih src — daj nam svoj mir!

O, ne, moj Bog! V tišini svoje molitve sem slišal Tvoj glas in postalo me je groza.

Odprl si moje oči in ušesa. Neskončni, in kar sem videl in kar sem slišal, je pregnusno, da bi zapisal.

Zaradi farizejev in hinavcev, zaradi kamenja, ki na pravične lefi, zaradi izdajalcev — udari Gospod!

Čelo mi je potno od groze, moj Bog. Roke so se mi skrivile od nupa in zobje so se mi v bridkosti zagrizli v ustnice. Naj oslepim, naj oglušim, da bom mogel nemoteno moliti samo:

Zaradi ljubezni!

Zaradi usmiljenja!

Zaradi dela!

Zaradi rojstev!

Zaradi solz!

Zaradi molitve!

Zaradi blodnih!

Zaradi obsojenih!

Zaradi preganjanih!

Zaradi mrtvih!

Zaradi svoje Krvi — daj nam svoj mir — Jagnje božje; — daj nam svoj mir!

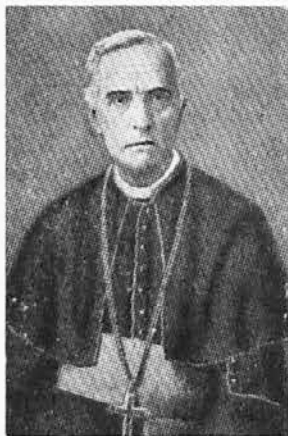

»Zgodi se Tvoja volja«

Ali so bili naši kulturni delavci verni

Francè Jesenovec

Dr. Anton Mahnič (1850—1920).

Mahnič je dobil v slovenski literarni, cerkveni in kulturni zgodovini posebno izrazite in naravnost udarne pridevke: kakor so: nevihta s Krasa, burja s Krasa, Kladivar, njegov nastop se imenuje epohalen, njegov genialni duh — sekularen. Že sami ti pridevki nam vse povedo o tem izrednem pojavu v naši kulturni zgodovini in v dobi pred petdesetimi in šestdesetimi leti. Zato bomo zadeli povsem pravo, če trdimo, da je Anton Mahnič veren, ali so bile njegove izjave o veri in Cerkvi pravilne, saj je bil duhovnik in pozneje celo škof. Gre nam za to, da ga osvetlimo z naše strani, da pokažemo Mahničev nastop, zlasti v javno publicističnem in književnem delu, pa seveda tudi, da presodimo vpliv te osebnosti na naše kulturne delavce vseh smeri in trenj in da končno ocenimo pravilnost njegovih tovrstnih nazorov in usodo njegovih sodb in obsodb v zadnjih petdesetih letih slovenske kulturne zgodovine.

V naših pregledih smo ob Mahniča že na več mestih zadeli, ko smo sicer govorili o drugih kulturnih delavcih, a nismo mogli mimo Mahničevih mnenj o njem (n. pr. ob Stritarju, Gregorčiču, Kersniku!). Mahnič je kot meteor padel na »mladoslovensko zemljo«, pojavil se je prav v času, ko je mladoslovenska generacija slavila v naši književnosti popolno zmagovalstvo, saj je bila vodilna generacija tako v dobi romantičnega kakor tudi v dobi čistejšega realizma, v dobi začetka in največjega razcveta Ljubljanskega Zvona. Vendar vsa ta generacija ni kljub veliki moči in rasti nikoli podala jasnih načel in nazorov glede estetike tako v idejni, še manj pa v kvalitetni plati. Urednik LZ Frančišek Levec je zamudil ugodno priliko za vselej.

Mladoslovenska književnost je v tistem času z realizmom vpeljavala k nam tudi materialistično mišljenje in materialističen pogled na svet, tu in tam je iz iste književnosti pokukal celo panteizem, torej zmeda in nejasnost v idejnem pogledu, in ni ga bilo med njimi, ki bi bil objavil kak sistematičen, shematičen pogled na književnost in njene naloge.

Mladoslovenska generacija pa je bila obenem tudi hčerka malomeščanskega liberalizma in kot taka zopet bližnja svobodnim, neomejenim in neoviranim pogledom celo v bitnih in bistvenih vprašanjih človeškega življenja. Saj smo v naših pregledih že bili priča celo pravemu pravcatemu kulturnemu boju na Slovenskem. Ta generacija duhovnika ni videla rada, razen če je v kulturnem pogledu stal nji ob strani in se štel med liberalne katolike (Gregorčič, Pogačar). In po kulturnem boju v sredi sedemdesetih let prejšnjega stoletja je ta struja nekako zmagala, da je zavladata neodločnost, nejasnost, meglenost načel na obeh straneh, ki sta se pravkar začeli izoblikovati v slovenskem kulturnem, verskem, političnem, socialnem in umetnostnem življenju, tako imenovani liberalizem in klerikalizem.

V vso to nejasnost in meglenost pa je nenadoma v letu 1884. vstopil — Anton Mahnič, prav zaradi tega imenovan »nevihta s Krasa«, ker je v najkrajšem času razpodil na nebu vse oblake meglenosti in nejasnosti na vseh straneh slovenskega obzorja, tako da je zasijal jasen dan katoliške čistosti načel, katoliške odločnosti in akcije. V resnici, Mahnič je bil v tem pogledu predhodnik in svetel zgled katoliško aktivnega delavca.

Mahničev vpliv se je silno globoko zarezal v slovensko javnost in kulturo, še posebej tudi v umetnostno življenje in delo. Naravnost prekvasil je vse slovensko življenje na vseh popriščih tako, da je še danes po petdesetih letih vse polno njegovih vidnih vplivov in sadov. Po pravici ga imenujemo očeta slovenskega katoliškega gibanja, saj je v resnici že prvi katoliški slovenski shod 1892 v vseh potankostih sad Mahničevega nastopa in dela v osemdesetih letih 19. stol.

Danes je podoba »nevihte s Krasa« po večini že precej obledela, ker je pač prešla v zgodovino. Vendar ne še povsem. Še zmerom se tu in tam pojavljajo

o Mahniču silne hvalnice, na drugi strani pa zopet ostre kritike: oboje je znamenje in dokaz epohalnega Mahničevega nastopa. Da se bomo mogli resnici o njem in njegovem delu čim najbolj približati, si hočemo v prihodnjih poglavjih najprej kritično ogledati zgradbo njegovih nazorov in načel, potem pa njegovo praktično delovanje.

(Dalje.)

Hublet-Anžič

Ilustriral J. Mežan

Dosedanja vsebina: V jezuitskem zavodu v Belgiji se vzgaja mladi Albin, ki ga tovariši hitro vzljubijo zaradi njegove vesele narave. Krog njegovih prijateljev je vsak dan večji. Posebno jim ugaja Albinova poštena duša, ki ne dopušča nobene umazanosti in laži. Ni pa to všeč Varšku, ki skuša Albina preprečiti lepe načrte, s katerimi bi rad pridobil za Boga tudi brezversko vzgojenega Dragota. Albin močno zaupa v božjo pomoč, ki mu res pomaga izvršiti načrt.

X.

Albin izpolni obljubo.

Že tri tedne fantiči vneto in resno molijo, a vendar se stvari obračajo na slabše. Zdaj je Drago popolnoma pretrgal s svojimi prvimi prijatelji, se predal slavnemu Varšku ter postal zaupen tovariš njemu in še nekaterim njegove baže. Vse odmore preživlja v njihovi družbi, in kadar na sprehodu paznik dá znamenje za razhod, takoj teče k Varšku in z naslodo posluša zbadljivke, ki iz njegove tolpe letijo na Albinovo skupino, kakor »bogomoljci«, »spreobračalci«, »apostoli«.

Kljub temu pa njegovo prijateljstvo do Albina ni še izbrisano in kadar njegova čedna okolica Veseljaka le preveč napada, ga vedno pogumno brani. Vendar pa pred svojim nekdanjim zaupnikom beži kot pred kugo. Ako se mu pa kdaj le ne more izogniti, se vede prisiljeno, čeprav je Veseljak še tako prisrčen: ne zaupa mu pač in tega tudi ne skriva. Ako pa kdaj Albin le tišči vanj ter bolj zvito in odločno nastopa, postane Drago nervozen, razdražen in ga žali.

V dnu srca pa se Drago vendarle neprijetno počuti v družbi novih tovarišev kljub njihovem govoričenju, kljub spakovanju in robotim burkam, ki z njimi ob vseh mogočih prilikah napadajo Albinovo skupino. Albinova odkrita veselost, živahnost in iskrenost ga še vedno močno privlačuje in jo spoštuje. Hudo mu je, da se tega mika ne more otresti; hudo mu je, da se od svojih novih prijateljev ne upa odtrgati, ker živo čuti, da so slabši, bolj prostaški in potuhnjeni ko prejšnji in — mnogo manj poštteni!

Laž, zahrbtnost, goljufija je Varškovi bandi častna stvar, in kadar kak njen član oslepari ali potegne kakega profesorja ali pa tovariša, ga vsakdo hvali in se čudi njegovi drznosti.

Sredi vse te narejene veselosti se Drago počuti osamelega, o tako strašno osamelega in žalostnega, čeprav njegov napuh tega ne bi hotel priznati. Ta teden je prvič v svojem življenju svojemu očetu poslal tako pismo, da je bil sam v zadregi. Prvič mu ni povedal vsega, kar misli, zdaj pa ga vznemirja in grize, da je edinemu bitju, brez pridržka ljubljenemu, nekaj zakril! Toda če bi očka zvedel, da se Drago druži s pravimi lažniki, prav nič gentlemani, kako bi ga bolelo! Drago si hoče te misli izbiti iz glave in se napiti poguma, zato se zdaj še

sam spravi nad Veseljaka. Zlorabi zaupanje, ki mu ga je ta izkazoval še nedavno, in ga useka na njegovi najbolj občutljivi strani:

»Dobri katoličani niso prav nič boljši kakor drugi, prav nič!«

Navadno Albin na to vabo ne ugrizne. Premaga se. Vendar pa pridejo dnevi, ko je človek nervozen, saj to izkušamo vsi, ko živahna narava zmaga, končno te pa tudi spravi iz kože, ako dan na dan ropoče ista raglja!

Tako je nekega torka Albin vstal z levo nogo — vsakomur se to lahko primeri — podnevi pa so tudi kar deževale nesreče nanj: v šoli je slabo odgovarjal, stric Štefan ga je okregal, nečastno je pogorel pri dirki, zdaj ga pa še Drago sreča v oddaljenem kotu dvorišča, se mu namrdne in spet izblekne svojo navadno zbadljivko:

»O, bogomoljci niso...«

Kako pa ostrmi, ko Grom ne skomizgne z rameni kakor sicer, ampak takoj vzkipi, stisne pesti in plane naravnost proti njemu:

»Slišiš, ti, tvojih surovosti sem do grla sit! Zapomni si, da je zadnji med bogomoljci, kakor jih pitaš, še vedno tisočkrat boljši od najboljšega tvojih fakinov in barab, ki so ti prijatelji, in jaz ti enkrat za vselej prepovedujem, da bi moje prijatelje zasmehoval. Razumeš?«

Drago je bil malce zmeden, a je le ostal trdovraten:

»Oho, gospod bi mi najbrž rad zapovedoval, a?«

»Sit sem tvojih manir! Takoj preklič! budalosti, ki jih kar naprej trobiš, ali pa — In dve nervozni pesti, krčevito stisnjeni, se naperita Dragotu v obraz.

»Prekličem naj? Kaj še!« vikne mali Anglež in smukne za steber. Delal pa je račun brez krčmarja. Gibčnejši Albin je bil že za njim, ga s krepko roko zgrabil v zapestju in ga priklenil na mesto.

»Prekliči! Prekliči!«

»Kako naj prekličem? Ali morda ni res?«

Albinova pest se je dvignila, in prav gotovo bi bila svojo nalogo dobro opravila, da je ni prav v zagonu zgrabila nepričakovana ovira: Jože Lipec! Vendar pa Albin še malo ni bil take volje, da bi prenehal. Ne da bi svojo žrtev izpustil, se je hotel otresti Lipca:

»Jože, pusti me! Ali slišiš? Pravim, da me izpusti! Saj veš, da ta človek govori strašne stvari, da že Boga preklinja! Čas je, da ga izplačam!«

»Kaj se boš brigal za njihove laži!«

»Jaz ne lažem!« vzkipi Drago. »In to tudi dokazem: Grom, ti že cela leta hodiš k obhajilu vsak dan. Ali si pa zato kaj manj togoten? Ali ti kaj pomaga, da se ne bi vsak dan vsaj trikrat razjezil in se pretepal za vsak prazen nič?«

Albinova napetost je popustila kot bi trenil. Pozabil je na krivca, ki jo je brž odkuril, in se okrenil k Jožetu, s solzami v očeh. Kakor vedno je tudi zdaj najvišjemu vzhicenu brez prehoda sledila najgloblja pobitost:

»Jože, zdaj sam vidiš!« je zastokal. »Ali ti nisem prav povedal? Že zopet sem jaz sam vse uničil! Zopet jaz kvarim delo božje! Spet sem zagrešil strašno pohujšanje! Moj Bog, moj Bog!«

»Molči, tepec!« ga Lipec mirno zavrne. »Ne misli več na to in se skušaj poboljšati! Drago je samo zato tako govoril, da bi te spet stogotil, in še ne sluti ne, kolikšno uslugo ti je izkazal!«

»Uslugo? Kakšno?«

»Seveda! On izrablja tvojo togotnost, ti pa zdaj posebno na to svojo napako pazi in mu prav z njo dokaži, kako zelo nas sveto obhajilo poboljša! Le pogum, bratec, lep cilj imaš pred seboj!«

»Šik!« vzklikne Veseljak in oči mu zablestijo. »Čisto prav si povedal, stric Štefan bi ne mogel bolj!«

* * *

Dan je mineval za dnevom in prišel je dogovorjeni dan šestega! V Varškovi bandi, ki ji je Držaj vse povedal, so se že norčevali, da se o slavnem Veseljakovem »dokazu« na obzorju še nič ne svita. Tudi Albin sam, čeprav po navadi hudo samozavesten, se je nekoliko vznemirjal:

»Bojim se, da svoje obljube ne bom mogel izpolniti,« je zaupal Jožetu Lipcu.

»Saj sem ti pravil.«

»Molimo! Molimo, pa boš videl, da dokaz pride!«

In res: prišel je! Naenkrat je paznik resno poklical:

»Grom, nesi no tale listek patru prefektu! Dobiš ga najbrž v dvorani, ki jo na novo slikajo.«

»Da, pater. Takoj stečem!«

»Na listek. Odgovora ni treba. Pa podvizaj se, ker pater prefekt čaka! Stoj! Na še ključ od hodnika telovadnice, boš prej tam!«

»Hvala, pater!« V nekaj trenutkih je Albin že bežal kot vihar po ozkem hodniku in kar po štiri stopnice jemal na stopnišču, ki je vodilo na oder.

Ko je nalogo opravil, si je privoščil razkošje, da se je pri sestopu z vrto-glavo bržno podrsal po ograji stopnišča in znova utonil v temni hodnik. Ta hodnik so med odmori skrbno zaklepali in je bil dijakom strogo prepovedan. Samo pod vodstvom telovadnega učitelja so smeli po njem v vrstah stopati v telovadnico. Bil je torej resnično redek užitek, da se je po njem smel lepo sprehajati Albin sam, ne da bi tvegati kazni!

Da bi redko razkošje bolj užival, je Albin stopal prav počasi, se ustavljal in pisal svoje ime v prah starih šip in zavrženih klopi ali pa bobnal koračnice po starih omarah. Nenadoma pa se zdrzne: izza skrinje sta se pojavili dve osebi!

»Salabolt! Vrata sem pozabil za seboj zapreti. Kdo neki je?«

V polmraku hodnika so njegove bistre oči hitro vedele: Drago in Adolf Varšek sta! Adolf se je postavil kar na sredo hodnika, kakor da prav njega pričakuje.

»Kam pa greš po tem hodniku?« ju vpraša.

Le kaj imata tu opraviti?

»To te nič ne briga!« mu zabrusi Varšek.

Albina je kar zgrabilo, pa se je obvladal:

»Joj, kako si olikan! Pa ti, Drago, ali ne veš, da tod ni dovoljeno hoditi? Če vaju vidi pater, vama bo trda predla!«

»To sama veva,« ga zavrne Varšek. »Teci mu hitro povedati, da si naju videl! Ovaduh!«

Ovaduh! Albin je od togote kar poskočil. Ovaduh, on, ki bi se rajši dal dejati živega iz kože, ko da bi svojega tovariša izdal! Ovaduh, on, ki je preteklo leto, ne da bi z očesom trenil, sprejel strogo kaznen prav namesto tegale Adolfa, ki ga zdaj pita z ovaduhom, tedaj pa ni imel poguma, da bi se sam javil! Albinu je zavrla kri po žilah. Po vendar se je premagal: še mu je v ušesih donel Dragotov posmehljivi očitek: »Vsak dan hodiš k obhajilu, pa si zato kaj manj togoten?« Zato je roke odločno sunil v žep in hladno odvrnil:

»Ne, Varšek, nisem ovaduh! Ti sam bi iz lastne skušnje to lahko vedel! Pusti me, da grem naprej!«

»Naprej, hal!« se mu Varšek razjarjeno posmehuje. »Naprej! Kaj še! Najprej moram s teboj poravnati nek račun!«

Albin ga presenečen pogleda in vidi, da mu grozi. Iz čudakovih potuhnjenih oči se zlohotno bliska, vihar bo.

»Poravnati račun? Kaj hočeš s tem reči? Jaz nisem nikomur nič dolžan!«

»Da si le upaš to reči, ovaduh, svetohlinec, hinavec!«

»Vse to so psovke, jaz pa še zdaj ne vem —«

»Kaj misliš, da ne vem, kdo je kriv moje nesreče?«

»Kakšne pa, salament?«

»Nikar se ne delaj nevednega! Moje izključitve!«

»Kaj? Izključen si?«

»Da, ali vsaj skoraj izključen! Prefekt mi je davi odločno povedal, da me prihodnje šolsko leto ne bo več sprejel!«

»To sedaj prvič slišim!«

»Molči! Lažnik!«

Lažnik! Albin je z desno roko obupno stiskal molkov križec v žepu. Kar drgetal je, pa ne, ne bo se dal speljati togoti! Ne, močan hoče ostati, dokler še te druge skušnjave ne premaga!

»Lažnik si ti sam!« Le to je mogel izjaviti.

Varšek pa je mislil, da ga je na pol že premagal, zato je še enkrat začel, samo da bi Albin prvi udaril:

»Da, lažnik si! Svojemu stricu si o meni natvezel celo grmado laži! Pravil si mu, da grdo govorim, da druge hujskam k nepokorščini in kaj vem, kaj še vse! In tepec ti je verjel! Takale pokrita rihta, licemerec! Pa reci, da nisi, vsi te poznamo! Jaz pa nisem take vrste, da bi vse lepo mirno prenesel. Naložil ti jih bom, da jih boš za zmerom pomnil! Če me potem izključijo, mi je figo mar! Maščeval se bom pa le! Kar poskusi iti naprej!«

Biti osebnost se pravi: živeti v lastnem svetu.

Biti osebnost se pravi: oduševiti se z dejanji.

Kdor ima v sebi božje bogastvo, ga vedno razdaja v vsaki misli in besedi.

P o s v e t u

75 letnico mašništva in 100 letnico rojstva je praznoval italijanski duhovnik Silvester Natala v Chieti.

Ameriški katoličani so letos začeli izdajati poseben časopis za slepce »Catholic Digest«.

Po zavzetju Ukrajine je sivolasi nadškof Šeptickij ostal v Lwovu. Vhod v škofijsko poslopje stražijo člani GPU.

V vzhodni pokrajini Přemisa, ki je padla pod Rusijo, so zaprta vsa semenišča in vsi katoliški zavodi. Redovi in verske družbe so razpuščeni.

Na Kitajskem je v zadnjih desetih letih naraslo število katoličanov za 700.000.

Na Japonskem je bilo 50 katoliških duhovnikov imenovanih za vojaške duhovnike.

7. maja 1940 je bil slovesno podpisan konkordat med Vatikanom in Portugalsko.

Pred dvema letoma so ameriški katoličani v Združenih državah organizirali »potujočo cerkev«. Z dobroteljnimi prispevki so spremenili nekaj avtomobilov v majhne kapelice. Duhovnik potuje s takim avtomobilom po krajih, kjer katoličani nimajo cerkve, in jim ob nedeljah služi sv. mašo.

Za svetnico je bila proglašena na vnebohod, 2. maja Marija Pelletier, prva vrhovna prednica misijonske družbe Dobrega Pastirja.

V škofijskem dijaškem semenišču v Prizrenu je bilo v preteklem letu štiri-deset gojencev.

Dekan kardinalskega kolegija Granito di Belmonte je v minuli pomladi stopil v 90. leto življenja.

V zadnjih letih je bilo v rimskem predmestju ustanovljenih 33 novih župnij.

Po sporočilu kardinala drž. tajnika je sv. oče potrdil nova pravila KA za Italijo. Glavna razlika med starimi in novimi pravili je v večji povezanosti KA s hierarhijo.

Po 30 letih so se kartuzijani vrnili v svoj stari samostan Grande Chartreuse blizu Grenobla. Ob povratku je dejal neki redovnik: »Vračamo se v stari dom, da služimo Bogu in domovini po svojih močeh.«

Znamenita knjižnica v Lovanju je postala žrtev vojnih strahot. Imela je skoraj en milijon knjig.

Z a s m e h

»Malopridnež ti! Ali mi nisi obljubil, da boš vedno prišel točno iz šole?«

»Sem, očka!«

»In jaz sem ti obljubil, da te premlatim, če zakasniš...«

»Čuj, očka, če jaz nisem držal besede, je tudi tebi ni treba.«

Ko je profesor Wilson izvedel, da je imenovan za telesnega zdravnika angleške kraljice, je dal napisati na črni deski svoje predavalnice: Profesor Wilson obvešča svoje slušatelje, da je imenovan za kraljičinega telesnega zdravnika. — Drugi dan je moral Wilson med predavanjem za nekaj trenutkov zapustiti predavalnico. Ko je stopil nazaj v predavalnico, je opazil pod svojim obvestilom na deski zapisane besede: Bog obvari kraljico!

Listnica uredništva. Srečno smo prišli do novega, desetega letnika »Naše zvezde«. Ker so bili naročniki lansko leto z vsebino lista na splošno zadovoljni, bo uredništvo tudi letos skušalo po podobnih potih voditi verno dijaško mladino za ideali, ki edini veljajo, ko se vse drugo lomi. Uredniški zbor lepo prosi podobne ljubezni za »Našo zvezdo«, kakor je je bila deležna lani. Vendar pa bi v listu moralo na vsak način biti več prispevkov iz vrst dijaštva in več poročil posameznih kongregacij. V začetku leta bi bilo uredništvo tudi hvaležno za dobrohotne nasvete, kako list izboljšati, katere oddelke na novo urediti in katere izpustiti. Naročniki iz vrst dijaštva naj bodo prepričani, da bo tudi letos glavno geslo, pod katerim bo list urejevan: iz življenja za življenje. Naj bi jim bil v tem lepo dopolnilo sedanje šole.

Listnica uprave. »Naša zvezda« bo izhajala na 14 dni, in sicer vsakega 5. in 20. v mesecu. Naročnina je za dijaštvo 12 din, za druge 18 din. Naroča se lahko na domači naslov, ali pa na skupne naslove poverjenikov razredov ali kongregacij. Uprava prosi gg. voditelje, katehete in poverjenike, naj ji nemudoma sporoče točno število letošnjih naročnikov, da bo mogoče v tiskarni dokončno določiti število izvodov. V desetem letu izhajanja mora doseči »Naša zvezda« tako visoko število naročnikov, kakor še nikoli. Na delo za »Našo zvezdo«!

»Naša Zvezda« izhaja dvakrat v mesecu. Cena za dijake 12 din, za druge 18 din letno. Izdajatelj in odgovorni urednik dr. Tomaž Klinar. Uprava: Strelška ulica št. 12/II. Uredništvo: Costova 7, Ljubljana. Tiska Jugoslov. tiskarna v Ljubljani (Jože Kramarič).